Publicat pe (https://bnm.md)

26.09.2025

VIDEO// Interviu cu François Villeroy de Galhau, guvernatorul Băncii Franței

Interviul a fost realizat în marja conferinței internaționale „New Technology for Old Markets", organizată la Chișinău de Banca Națională a Moldovei, în parteneriat cu Banca Națională a României și Banca Franței.

Interviul original, cu subtitrare în franceză, poate fi văzut aici: https://www.youtube.com/watch?v=u3Ht3WKzlzo [1]

Mai jos, traducerea în română a interviului:

Simona Tărtăcuță: Domnule guvernator, bine ați venit la Chișinău.

François Villeroy de Galhau: Vă mulțumim foarte mult.

Simona Tărtăcuță: Este o onoare să vă avem aici, în capitala noastră aproape europeană, sau deja europeană. Și este o onoare să vă avem la conferința noastră care se numește New Technology for Old Markets. Așadar, transformare digitală, tehnologie, cuvinte magice. Doar le auzi și ți se învârte capul. În acest context, ne puteți spune cum vedeți evoluția sectorului bancar european în fața acestor noi provocări tehnologice și, mai ales, odată cu aderarea la SEPA? Ce rol poate avea un stat ca Republica Moldova în această transformare digitală a întregului continent?

François Villeroy de Galhau: Vreau, mai întâi, să vă mulțumesc pentru cuvintele de bun-venit foarte călduroase. Sunt foarte fericit să fiu pentru prima dată în țara dumneavoastră, în Moldova, în orașul dumneavoastră, Chișinău. Am venit să aduc prietenia Băncii Franței și a Franței. Moldova este o țară europeană care are aspirația de a se alătura Europei. Președintele Macron a fost aici acum câteva săptămâni pentru a spune acest lucru. Iar la nivelul celor două bănci centrale avem, după cum știți, o relație de

cooperare foarte strânsă. Această conferință de azi o demonstrează. Am avut onoarea să semnez cu guvernatoarea Anca Dragu, prietena mea, un acord de cooperare în luna ianuarie. Deci, această conferință este o etapă dintr-un lanț de prietenie și solidaritate europeană. Ea abordează, desigur, un subiect dificil, pentru că unii pot considera că există o contradicție între, cum am spune în engleză, old markets, pieţele tradiționale și aceste noi tehnologii. Eu nu sunt convins că suntem piețe chiar atât de vechi. Suntem, de asemenea, țări orientate spre viitor, cu tineri, cu competitori pe plan mondial, deci nu trebuie să îmbătrânim. Trebuie să privim înainte. Dar aceste noi tehnologii, poate pentru o țară ca Moldova, permit accelerarea schimbărilor, poate chiar depășirea unor dificultăți sau probleme care există. Ați menționat exemplul SEPA și al plăților. Sistemul de plăți și sistemul bancar din Moldova a moștenit mai multe vulnerabilități și știm bine de ce: din cauza istoriei, a dificultăților economice. Eu cred că SEPA și tehnologia reprezintă, în esență, o oportunitate favorabilă pentru a sări peste mai multe etape. Avem marele noroc ca în Europa să existe un spațiu integrat de plăți. Bun-venit Moldovei în acest spațiu al plăților. Dar, cum spunem noi în franceză, nu trebuie să ne culcăm pe lauri. Trebuie să continuăm să avansăm și să realizăm inovații tehnologice importante.

Simona Tărtăcuță: Da, cu siguranță. Mai mult, Banca Franței este considerată ca fiind în avangarda proiectului euro digital. Ne puteți explica cum această inovație ar putea revoluționa nu doar piețele dezvoltate, dar și să faciliteze incluziunea în economiile aflate în tranziție, precum cea a Republicii Moldova? Care sunt principalele provocări tehnologice și de reglementare pe care le vedeți în acest sens?

François Villeroy de Galhau: Se întâmplă să-mi puneți această întrebare chiar în ziua în care are loc un important consiliu ECOFIN informal la Copenhaga, sub președinția daneză, unde miniștrii de Finanțe și guvernatorii discută despre euro digital. Care este justificarea, rațiunea acestui proiect? Obiectivul băncii centrale a fost dintotdeauna să emită o monedă a băncii centrale care să inspire o încredere absolută tuturor cetățenilor – acesta este activul fără risc, accesibil, gratuit și universal, acceptat pretutindeni. Banca Franței a fost creată, ca multe alte bănci centrale, acum mai bine de două secole, pentru a emite bancnote. Iar la vremea respectivă, moneda de hârtie a fost un mare progres față de moneda metalică – aur și argint – care exista anterior. Doar că nu mai suntem în secolul XIX, ci în secolul XXI, și știm cu toții că moneda a devenit în mare măsură digitală, dematerializată, ceea ce este, de altfel, un mare progres pentru concetățenii noștri.

Așadar, ideea euro digital este că banca centrală trebuie să emită mereu o monedă de bancă centrală sigură, gratuită, accesibilă, universală, dar cu tehnologia secolului XXI – adică digitală. În esență, aceasta înseamnă ce este mai bun din partea băncii centrale – încrederea, stabilitatea – combinat cu ce este mai bun din digital și toate avantajele pe care le oferă. Este, bineînțeles, un proiect ambițios din punct de vedere tehnologic. Este nevoie de autorizarea legislativă a Consiliului European și a Parlamentului European. Dar nu am mari îndoieli că, în aproximativ trei ani, vom propune cetățenilor europeni euro digital.

Va fi oare apoi acest euro digital folosit și în afara zonei euro, așa cum sunt folosite bancnotele băncilor centrale? Asta va fi decizia cetățenilor. Dar nu există niciun motiv pentru care euro digital să circule doar în interiorul granițelor stricte ale zonei euro. Așadar, el poate fi un atu și pentru economiile aflate în tranziție.

Simona Tărtăcuță: Revenind la tema principală a conferinței de azi – inteligența artificială. Inteligența artificială transformă deja supravegherea bancară și gestionarea riscurilor. Cum vedeți echilibrul dintre inovație și siguranța financiară, în special pentru protejarea consumatorilor, din perspectiva integrării inteligenței artificiale?

François Villeroy de Galhau: Cred că puneți, cu privire la inteligența artificială, o întrebare valabilă pentru toate revoluțiile tehnologice: ele aduc multe oportunități, dar și riscuri. Rolul nostru, ca supraveghetori și reglementatori, este să găsim echilibrul corect. Totuși, vreau să insist asupra oportunităților. Cred că nu trebuie să ne fie frică de inteligența artificială. Ea ne va permite să câștigăm enorm de mult timp în cercetările noastre, în sarcini programabile, repetitive. Și astfel să eliberăm timp pentru creativitate și productivitate. Aceasta este o veste bună din punct de vedere economic. Economiștii încă discută câtă creștere suplimentară va aduce inteligența artificială în fiecare an. Este 0,2%? Este 1%? Dar chiar și la nivelul cel mai scăzut, impactul este foarte semnificativ anual. Totuși, există riscuri. Printre ele, unul la care suntem

foarte atenți ca supraveghetori este riscul de „cutie neagră” (black box). Adică, de exemplu, o bancă își încredințează analiza riscului unui algoritm de inteligență artificială pe care nu îl stăpânește. Ei bine, aici trebuie să fim foarte clari. Desigur, băncile pot folosi inteligența artificială – ele folosesc deja sisteme expert. Și noi, la Banca Franței, facem acest lucru. Dar niciodată sindromul cutiei negre. Ce înseamnă asta? Înseamnă că toți utilizatorii unui algoritm de inteligență artificială trebuie să-i stăpânească conținutul și rezultatul. Un algoritm pe care nu îl înțelegi și nu îl stăpânești este un algoritm periculos, pe care noi, supraveghetorii, nu îl putem accepta. Și cred că trebuie să însoțim acest proces, în băncile centrale și instituțiile noastre de supraveghere, printr-un efort masiv de formare a echipelor noastre în inteligența artificială. Este cea mai bună modalitate de a nu ne teme de ea: să stăpânim instrumentul.

Simona Tărtăcuță: Este un principiu universal și valabil în timp și în spațiu. Îmi permiteți, poate, o întrebare mai personală?

François Villeroy de Galhau: Desigur.

Simona Tărtăcuță: Și dacă putem vorbi despre începutul carierei dumneavoastră, prin 1988, la sfârșitul anilor ’80. Ați remarcat atunci o inovație care putea fi considerată ca fundament la ceea ce se întâmplă azi?

François Villeroy de Galhau: Ei bine, știți, sunt deja destul de „vechi” în profesie – am aproape 45 de ani de viață profesională – și s-au întâmplat atât de multe lucruri, multe dintre ele complet neașteptate. Cred că, dacă ar fi să extrag o lecție din ce am trăit, e că atunci când mi-am început cariera, în anii ’80, dacă mi-ar fi spus cineva ce urma să se întâmple, probabil că nu aș fi crezut. La acea vreme, nimeni nu își imagina că va cădea comunismul și Cortina de Fier. A fost, evident, o schimbare majoră pentru o țară ca Moldova și o schimbare fericită pentru Europa. Visam la euro, moneda unică europeană, dar nu credeam că vom reuși. Și totuși am reușit. Desigur, au existat și schimbări geopolitice mai puțin fericite. Astăzi vedem tensiuni, vin chiar din Ucraina, unde este acest război teribil declanșat de Rusia. Trebuie să ne adaptăm schimbărilor geopolitice, fie ele bune sau mai puțin bune. În privința schimbărilor tehnologice, a existat, desigur, un val imens. Dacă ne întoarcem la începutul anilor ’80, tocmai se încheia perioada în care se digera apariția informaticii de masă. Îmi amintesc că se spunea atunci că, din cauza informaticii – citez – „sectorul nostru de activitate va fi siderurgia de mâine, cu pierderi masive de locuri de muncă”. Nu s-a întâmplat așa, pentru că băncile au reușit, datorită informaticii, să dezvolte noi servicii. Iar imediat după aceea a venit o ruptură tehnologică majoră: Internetul, care nu exista în anii ’80. La fel și telefonia mobilă, dacă îmi permiteți să vorbesc ca un „strămoș”, nu exista. Cred că, văzând toate acestea, există motive de optimism pentru viitor. Schimbările tehnologice nu le putem prevedea întotdeauna, dar, per ansamblu, ele au adus un plus considerabil în viața noastră. Reglementatorul nu trebuie să fie cu ochii închiși în fața acestor schimbări – are un rol de jucat. Dar nu trebuie nici să ne fie frică de inovația tehnologică. Aceasta este cea care a făcut omenirea să progreseze dintotdeauna. Am venit la această conferință și cu un mesaj pe care cred că îl împărtășim cu toții: un mesaj de încredere. Inovația este pozitivă, dar nu face să dispară rolul nostru. Din contra, pentru ca inovația să inspire cu adevărat încredere, noi trebuie să ne facem treaba.

Simona Tărtăcuță: Domnule guvernator, vă mulțumesc pentru acest mesaj și pentru nota de optimism pe care ați transmis-o. Aveți un ultim cuvânt, un mesaj pentru tinerii din Moldova, care sunt gata să înfrunte noile provocări ale tehnologiei.

François Villeroy de Galhau: Cred că tinerii din Moldova sunt speranța țării dumneavoastră și speranța Europei în sens mai larg. Am amintit mai devreme de schimbările geopolitice extraordinare pe care le-am trăit. Poate că unii dintre acești tineri simt, uneori, că viața lor va fi mai dificilă decât cea a generației anterioare. Dar nu cred că este așa. Dacă ne uităm la progresul economic și tehnologic, el a încetinit puțin în sensul creșterii economice, dar continuăm să progresăm, iar acesta trebuie să fie angajamentul nostru – monetar, financiar și economic. În orice caz, eu mă gândesc mereu la ceea ce reprezintă munca noastră pentru tinerii din Franța și din Europa.

Simona Tărtăcuță: Un mesaj foarte frumos. Domnule guvernator, vă mulțumim pentru timpul acordat și pentru prezența dumneavoastră aici, la Chișinău.

François Villeroy de Galhau: Vă mulțumesc încă o dată.

Tag-uri

François Villeroy de Galhau [2]

Banca Franței [3]

guvernatorul Băncii Franței [4]

New Technology for Old Markets [5]

parteneriat [6]

19-20 septembrie 2025 [7]

interviu [8]

interviul guvernatorului Băncii Franței [9]

interviul guvernatorului François Villeroy de Galhau [10]

Sursa URL:
https://bnm.md/ro/content/interviu-cu-francois-villeroy-de-galhau-guvernatorul-bancii-frantei

Legături conexe:

[1] https://www.youtube.com/watch?v=u3Ht3WKzlzo [2] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=François Villeroy de Galhau [3] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Banca Franței [4] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=guvernatorul Băncii Franței [5] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=New Technology for Old Markets [6] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=parteneriat [7] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=19-20 septembrie 2025 [8] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviu [9] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviul guvernatorului Băncii Franței [10] https://bnm.md/ro/search?hashtags[0]=interviul guvernatorului François Villeroy de Galhau